

ВЪВЕДЕНИЕ ВЪВ ФИНАНСОВИЯ МЕНИДЖМЪНТ

Ангел Мачрев, мл.

Въведение във финансовия мениджмънт.
Необходимост. Предмет. Връзки с други
дисциплини.
Финансово моделиране.

ФИНАНСОВ МЕНИДЖМЪНТ

- **Предмет на изучаване:**
 - Финансово-управленските проблеми на икономическия субект
 - обусловеността на финансовите проблеми от действието на обективните икономически закони
 - съдържание, взаимоотношения принципи, форми на организация, планиране, използване на финансови източници и възможности за инвестиране
- **Концентрира вниманието си** върху икономическата същност на отделните съставни части на финансите на икономическия субект, изучава връзката между тях, формите и методите на тяхното мобилизиране

ВЗАИМООБВЪРЗАНОСТ НА ФИНАНСОВИЯ МЕНИДЖМЪНТ

- Всеки дял от теорията на финансите е свързан със всички останали
- От своя страна теорията на финансите е свързана с всички останали финансови дисциплини и теории на финансовата наука
- Финансовият мениджмънт е интердисциплинарна наука
- Свързаните дисциплини и финансовия мениджмънт не могат и не бива да се разглеждат като обособени, отделени от останалите

СВЪРЗАНИ ДИСЦИПЛИНИ

ФИНАНСОВИ

- Корпоративни финанси
- Финансови пазари
- Лични финанси

УПРАВЛЕНСКИ

- Основи на управлението
- Фирмено управление
- Моделиране
- Бизнес планиране

Основни проблеми, стоящи за решаване пред
финансовия мениджмънт. Стратегическо
финансово управление и оперативни
финансови въпроси. Инвестиционен процес.
Управление на капитала. Ежедневни
финансови операции.

СЪЩНОСТ

- Основни въпроси, с които се занимават корпоративните финанси:
 - Какви дългосрочни инвестиции са необходими? (Каква дейност ще развива фирмата? Какви основни средства са необходими?)
 - Какви източници на финансиране ще бъдат използвани? (Съсобственици или заемане?)
 - По какъв начин ще се управляват ежедневните финансови операции на фирмата?
- Роля на финансовия мениджър

ФИНАНСОВ МЕНИДЖМЪНТ

ОСНОВНИ ДЯЛОВЕ

- Обща част
- Финансов анализ
 - Финансово-счетоводен анализ
 - Финансов разчетно-планов анализ
 - Инвестиционен анализ
- Оперативен финансов мениджмънт
 - Управление на ликвидността
 - Финансово обезпечаване на дейността

ФИНАНСОВ МЕНИДЖМЪНТ

ОСНОВНИ ДЯЛОВЕ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

- **Инвестиционен процес**
 - Инвестиционно планиране
 - Инвестиционна политика на фирмата
 - Оценяване на алтернативни инвестиционни възможности
- **Капиталово финансиране**
 - Организационни форми на бизнеса
 - Капиталова структура
 - Мобилизиране и привличане на капитал
 - Емисионна политика на фирмата

Финансов анализ. Видове. Финансово-
счетоводен анализ. Финансово
планиране. Инвестиционен анализ.

ФИНАНСОВ АНАЛИЗ

- Основно направление във финансовата наука
- Задължителна дейност за всеки икономически субект, независимо от мащаба (домакинство, предприятие, държава)
- Форма на финансовия анализ – аналитично количествено изследване

КЛАСИФИКАЦИЯ

- Вътрешно фирмен
 - Финансово-счетоводен анализ
 - Финансово планиране
- Външно фирмен
 - Разходи – ползи
 - Инвестиционен анализ
 - Анализ на фондовите пазари
- Взаимообвързаност – икономическият субект използва всички форми на анализ, независимо от финансово състояние или дейността си

ОСНОВНИ КОНЦЕПЦИИ НА ОПЕРАТИВНИЯ ФИНАНСОВ МЕНИДЖМЪНТ

Ангел Мачрев, мл.

СЧЕТОВОДЕН БАЛАНС

- Техническо средство за обобщаване на финансово-счетоводна информация
- Представява таблица за двустранно статично отразяване на активите и източниците на финансиране на фирмата
- Изменение на счетоводния баланс в следствие на стопанска дейност
- Структура на баланса
 - Активи
 - Източници

ОТЧЕТ ЗА ПРИХОДИ И РАЗХОДИ

- Съдържа синтезирана финансова информация
 - Получени приходи (по пера) (А+; П-)
 - Направени разходи (по пера) (А-; П+)
 - Финансов резултат – съпоставяне на приходи и разходи
- Структура (вертикална и хоризонтална)
 - Приходи и разходи за дейността
 - Финансови приходи и разходи
 - Извънредни приходи и разходи

Финансово планиране. Концепцията за
парични потоци. Управление на
паричните потоци. Видове парични
потоци. Планиране на критичната
точка.

ПАРИЧНИ ПОТОЦИ

- Краткосрочни финансови въпроси пред фирмата
- Същност на паричните потоци
- Ликвидна адекватност и ликвидна криза
- Планиране на паричните потоци
- Отчет за паричните потоци

ВИДОВЕ ПАРИЧНИ ПОТОЦИ

- Входящ (In Flow)
- Изходящ (Out Flow)
- Нетен (чист) (Net cash flow)
- Освободен (Free cash flow)
- Акумулиран (Cum cash flow)
- Осъвременен

Стойност на парите във времето. Риск.
Връзка между риск и доход. Основна
концепция. Настояща стойност. Бъдеща
стойност.

ВАЖНОСТ НА КОНЦЕПЦИЯТА

- Концепцията за стойността на парите във времето е основополагаща и е може би най-важната идея във финансите
- Има основополагащо значение за цялата финансова наука
- Особено важна е за обществата намиращи се в преход след централизирана планова икономика
- Понятие за риск и доход

ОСНОВНА ИДЕЯ

- Несигурност свързана с бъдещи събития
- Възможности за инвестиране с НАЛИЧНИ пари

**ЕДИН ЛЕВ ВЪВ НАЛИЧНОСТ ДНЕС СТРУВА ПОВЕЧЕ ОТ
ЕДИН ЛЕВ УТРЕ (НС)**

- Необходимост от овъзмездяване в бъдещ момент на инвестираните средства

**ИНВЕСТИРАНИЯТ ЛЕВ ДНЕС СЛЕДВА ДА БЪДЕ
ОВЪЗМЕЗДЕН И УТРЕШНАТА СТОЙНОСТ ДА СЕ УВЕЛИЧИ**

БЪДЕЩА СТОЙНОСТ

- Бъдещата стойност (Future Value) – стойността, на която ще възлиза сле определен брой инвестиционни периоди вложеният сега капитал

$$FV = C_0 \cdot (1 + r)^n$$

НАСТОЯЩА СТОЙНОСТ

- Настояща стойност (Present Value) – стойността на бъдещи постъпления, но коригирани по определен начин, така че да се получи реална представа за тяхната стойност в сегашния момент

$$PV = C_n \cdot \frac{1}{(1+r)^n}$$

БЪДЕЩА / НАСТОЯЩА СТОЙНОСТ

$$PV = C_n \cdot \frac{1}{(1+r)^n}$$

$$FV = C_0 \cdot (1+r)^n$$

ДИСКОНТОВ ФАКТОР (НА НАСТОЯЩИТЕ СТОЙНОСТИ)

	1%	2%	3%	4%	5%	6%	7%	8%	9%	10%
1	0,990	0,980	0,971	0,962	0,952	0,943	0,935	0,926	0,917	0,909
2	0,980	0,961	0,943	0,925	0,907	0,890	0,873	0,857	0,842	0,826
3	0,971	0,942	0,915	0,889	0,864	0,840	0,816	0,794	0,772	0,751
4	0,961	0,924	0,888	0,855	0,823	0,792	0,763	0,735	0,708	0,683
5	0,951	0,906	0,863	0,822	0,784	0,747	0,713	0,681	0,650	0,621
6	0,942	0,888	0,837	0,790	0,746	0,705	0,666	0,630	0,596	0,564
7	0,933	0,871	0,813	0,760	0,711	0,665	0,623	0,583	0,547	0,513
8	0,923	0,853	0,789	0,731	0,677	0,627	0,582	0,540	0,502	0,467
9	0,914	0,837	0,766	0,703	0,645	0,592	0,544	0,500	0,460	0,424
10	0,905	0,820	0,744	0,676	0,614	0,558	0,508	0,463	0,422	0,386

СЛОЖНОЛИХВЕН ФАКТОР (НА БЪДЕЩИТЕ СТОЙНОСТИ)

	1%	2%	3%	4%	5%	6%	7%	8%	9%	10%
1	1,010	1,020	1,030	1,040	1,050	1,060	1,070	1,080	1,090	1,100
2	1,020	1,040	1,061	1,082	1,103	1,124	1,145	1,166	1,188	1,210
3	1,030	1,061	1,093	1,125	1,158	1,191	1,225	1,260	1,295	1,331
4	1,041	1,082	1,126	1,170	1,216	1,262	1,311	1,360	1,412	1,464
5	1,051	1,104	1,159	1,217	1,276	1,338	1,403	1,469	1,539	1,611
6	1,062	1,126	1,194	1,265	1,340	1,419	1,501	1,587	1,677	1,772
7	1,072	1,149	1,230	1,316	1,407	1,504	1,606	1,714	1,828	1,949
8	1,083	1,172	1,267	1,369	1,477	1,594	1,718	1,851	1,993	2,144
9	1,094	1,195	1,305	1,423	1,551	1,689	1,838	1,999	2,172	2,358
10	1,105	1,219	1,344	1,480	1,629	1,791	1,967	2,159	2,367	2,594

Формиране на норма на дисконтиране.
Средно-претеглена цена на капитала.

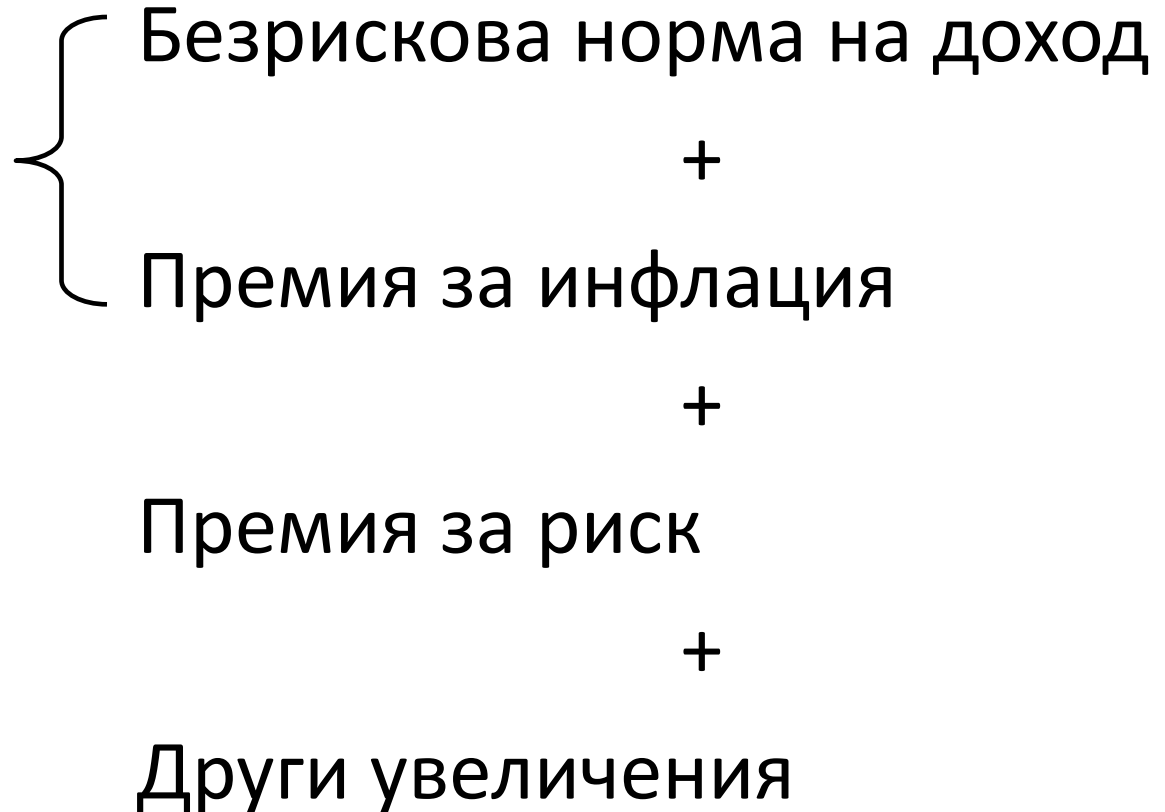
МЕТОД НА ИЗЧИСЛЕНИЕ

Източници	Размер	Отн. дял	Цена на финанс.	Претеглена цена
	A	$B = A / \sum A$	B	$\Gamma = B * B$
Източник 1				
Източник 2				
Източник 3				
Общо	$\sum A$	$\sum B$		$\sum \Gamma$

Формиране на сложно-лихвен фактор.
Елементи на лихвата.

ЕЛЕМЕНТИ НА ЛИХВАТА

Доходност от
краткосрочни
ДЦК

ЛИХВЕН ПРОЦЕНТ

ИНВЕСТИЦИОНЕН ПРОЦЕС

Ангел Мачрев, мл.

Многовариантност на
инвестиционните решения. Методи за
оценка на инвестиционни проекти.
Нетна настояща стойност. Вътрешна
норма на възвръщаемост.
Рентабилност. Срок на откупване.

НЕТНА НАСТОЯЩА СТОЙНОСТ (NPV)

- Използвани концепции
 - Стойността на парите във времето
 - Парични потоци
- Същност – сравняване на осъвременените стойности на изходящите и входящите парични потоци
- Значение на ННС (NPV) при вземане на инвестиционни решения на фирмата

$$NPV = \frac{C_0}{(1+r)^0} + \frac{C_1}{(1+r)^1} + \frac{C_2}{(1+r)^2} + \dots + \frac{C_n}{(1+r)^n}$$

$$NPV = \sum PV(\text{Free_Cash_flow})$$

ВЪТРЕШНА НОРМА НА ВЪЗВРЪЩАЕМОСТ (IRR)

- Норма на възвръщаемост, при която $NPV=0$

$$NPV = \frac{C_0}{(1+r)^0} + \frac{C_1}{(1+r)^1} + \frac{C_2}{(1+r)^2} + \dots + \frac{C_n}{(1+r)^n}$$

$$0 = \frac{C_0}{(1+IRR)^0} + \frac{C_1}{(1+IRR)^1} + \frac{C_2}{(1+IRR)^2} + \dots + \frac{C_n}{(1+IRR)^n}$$

ДРУГИ МЕТОДИ

- Коефициент на доходност (PI)
- Срок на откупване (PBP)
- Критична точка

$$PI = \frac{Cash_flow}{Investment}$$

КРИТЕРИИ ЗА ИЗБОР

- Критерии за допуск
 1. $NPV > 0$
 2. $IRR > K_w$
 3. $PI > 1$
 4. $PBP < \text{Срок на инвестицията}$
- Критерии за избор
 1. $NPV1 > NPV2$
 2. $IRR1 > IRR2$
 3. $PI1 > PI2$
 4. $PBP1 < PBP2$

Финансово-счетоводен анализ.
Финансови показатели. НСС 13.

ФИНАНСОВИ ПОКАЗАТЕЛИ

- Източници
 - НСС 13
 - Теория за финансово-счетоводен анализ
 - Теория за инвестиционен анализ
- Система от финансови показатели
- Анализ на финансовите показатели
- Класификация:
 - Според източниците на информация
 - Според вида на информацията, която се сравнява

ФИНАНСОВИ ПОКАЗАТЕЛИ

- По-важни показатели:

- За рентабилност:

Рентабилност на Соб К = (фин. резултат) : (Соб К)

- Ефективност на разходите/приходите

Ефективност на разходите = приходи : разходи

- Ликвидност

Незабавна ликвидност =

= (кратк. вземания + парични ср.) : (тек. задължения)

- Финансова автономност

Коефициент на финансова автономност = (собствен капитал) : пасиви

ИЗТОЧНИЦИ НА КАПИТАЛОВО ФИНАНСИРАНЕ

Ангел Мачрев, мл.

Капиталова структура. Организационни
форми на бизнеса. Финансов ливеридж.
Оптимально съотношение между
собствен и привлечен капитал.

ОРГАНИЗАЦИОННИ ФОРМИ НА БИЗНЕСА

1. С НЕОГРАНИЧЕНА ОТГОВОРНОСТ

- Едноличен търговец
 - Нормативна база – история и настоящо положение
 - ЕТ – основа на индивидуалната инициатива
 - Предимства: 100% печалба; автономност; гъвкавост; данъчни облекчения
 - Недостатъци – неограничена отговорност; ограничен капитал; липса на специализирани управленски умения; ограничен живот на съществуване

ОРГАНИЗАЦИОННИ ФОРМИ НА БИЗНЕСА

1. С НЕОГРАНИЧЕНА ОТГОВОРНОСТ

- Събирателни дружества
 - Предимства: опростена процедура; привличане на капитал; управленска специализация
 - Недостатъци: неограничена отговорност; по-високи данъци; управленски конфликти; трудности при прекратяване на дейността

ОРГАНИЗАЦИОННИ ФОРМИ НА БИЗНЕСА

2. С ОГРАНИЧЕНА ИМУЩЕСТВЕНА ОТГОВОРНОСТ

- Видове: ООД, АД
- Предимства – ограничена отговорност; възможности за набиране на голям капитал; професионални мениджъри; голяма продължителност на функциониране
- Недостатъци - високи данъци и такси; държавно регулиране
- Специфики за АД – собственост и управление; набиране на капитал

3. ХОЛДИНГ

КАПИТАЛОВА СТРУКТУРА

- Финансова структура – съвкупност от всички източници на финансиране в относителни тегла
- Капиталова структура – структура на дългосрочното, устойчиво финансиране

АНАЛИЗ И ИЗБОР

- Оптимизиране на съотношението собствен към привлечен капитал (Финансов ливъридж)
- Оптимизиране на съотношението краткосрочно / дългосрочно финансиране

Форми на набиране на капитал –
класификация: парични източници и чрез
ценни книжа; вътрешни източници и
външни източници. Външни:
собствени/съсобствени (финансово
съдружие, акционерен капитал);
привлечени капитали (заеми и
облигации).

ДЪЛГОСРОЧНИ ИЗТОЧНИЦИ НА ФИНАНСИРАНЕ

- Счетоводна дефиниция
- Характерни белези:
 1. Размер на финансиране
 2. Срок на финансиране
 3. Цена на финансиране
 4. Форма на финансиране
- Ограничения при избора на финансиране и алтернативност

КЛАСИФИКАЦИЯ

- По форма:
 - Банково-касови
 - Ценни книжа
- По източник
 - Вътрешно-фирмени
 - Външни
- По собственост
 - Собствени / съсобствени
 - Заемни

Акции и облигации.
Задължителни белези. Права и
задължения. Емитиране на акции
и облигации.

ФИНАНСОВИ ПАЗАРИ

- Най-съществената част от финансите, ако се съди по броя на участниците и/или по обема на финансово-паричния обмен
- Добре функциониращите финансови пазари са ядрото на проспериращите икономики
- Всъщност те са най-важният критерий за наличието на действаща пазарна икономика

ФИНАНСОВИ ПАЗАРИ

ДИСЦИПЛИНИ, ИЗУЧАВАЩИ ФИНАНСОВИ ПАЗАРИ

- Финансови пазари и инструменти
- Финансово моделиране
- Борси и борсови операции
- Финансов инженеринг

ФИНАНСОВИ ПАЗАРИ

КЛАСИФИКАЦИЯ НА ФИНАНСОВИТЕ ПАЗАРИ

- Пазар на банкови/застрахователни услуги
- Капиталов пазар (фондов пазар)
 - Борсов пазар (регламентиран)
 - Извънборсов пазар
- Паричен пазар (валутен пазар)
 - Междубанков пазар
 - Пазар на частни лица

ФИНАНСОВИ ПАЗАРИ

- Основни участници на финансовите пазари
- Емитиране/издаване на ценни книжа
- Дялови ценни книжа (акции).
- Дългови ценни книжа (облигации).
- Деривати
- Държавни ценни книжа(ДЦК)

ФИНАНСОВИ ПАЗАРИ

- Финансова посредническа дейност
- Борсови операции
- Методи за финансов инвестиционен анализ
- Пазарни паники
- Финансови измами
- Квази борси

ФОНДОВИ ПАЗАРИ

- История на фондовите пазари
- Предпоставки за появата:
 - Глад за капитал
 - Търсене на инвестиционни възможности
 - Търсене на възможности за търгуване на риск и доход
- Важността на фондовите пазари за съвременното икономическо състояние по света

ФИНАНСОВИ ИНСТРУМЕНТИ

- Основни видове:
 - Дългови (облигации)
 - Съсобственически (акции)
 - Хибридни/деривативни
- Профил на финансовите инструменти
 - Риск
 - Доход
 - Срокове

ФИНАНСОВИ ИНСТРУМЕНТИ

- Основни видове:
 - Дългови (облигации)
 - Съсобственически (акции)
 - Хибридни/деривативни
- Основни видове деривати:
- Опция
- Фючърс
- Форуърден контракт
- Суап

АКЦИОНЕРЕН КАПИТАЛ

- Съсобственически метод за набиране на капитал
- Права на акционера:
 - Съсобственост
 - Дивидент
 - Дял от имуществото при ликвидация
 - Контрол върху дейността
 - Глас от общото събрание
- Задължителни реквизити на акцията:
 - Номинал
 - Име на притежателя или “На приносител”

ОБЛИГАЦИОНЕН КАПИТАЛ

- Заемен метод за набиране на капитал
- Права на облигационера:
 - Лихва
 - Предимство при ликвидация
- Задължителни реквизити на облигацията:
 - Номинал
 - Лихва
 - Име на притежателя или “На приносител”

Държавни ценни книжа (ДЦК) - същност

O B L I G A T I O

I promise to pay to the bearer!!!

.....

...

.....

...

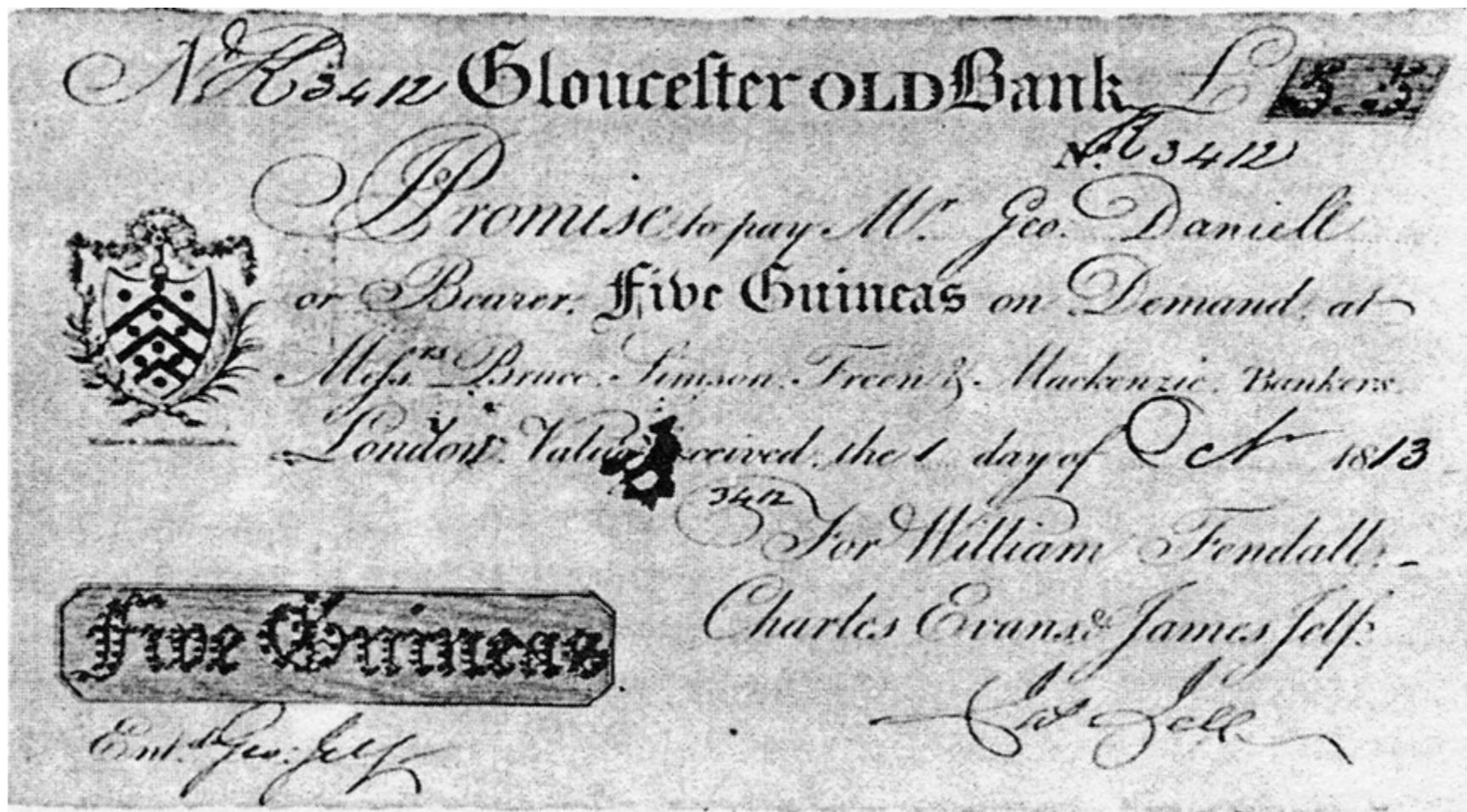
London,

1694

William III

King of England

Държавни ценни книжа (ДЦК) - същност

ЕМИТИРАНЕ НА ЦЕННИ КНИЖА

- Начини на организирането
 - Публична емисия
 - Обща оферта
 - Привилигиrowана подписка
 - Директно предлагане
- Underwriter
- Вторичен пазар

Програма по дисциплината “Финансов мениджмънт”

Ангел Марчев, мл.

1. Въведение във финансовия мениджмънт. Необходимост. Предмет. Връзки с други дисциплини. Финансово моделиране.
2. Основни проблеми, стоящи за решаване пред финансовия мениджмънт. Стратегическо финансово управление и оперативни финансови въпроси. Инвестиционен процес. Управление на капитала. Ежедневни финансови операции.
3. Финансов анализ. Видове. Финансово-счетоводен анализ. Финансово планиране. Инвестиционен анализ.
4. Стойност на парите във времето. Риск. Връзка между риск и доход. Основна концепция. Настояща стойност. Бъдеща стойност.
5. Формиране на норма на дисконтиране. Средно-претеглена цена на капитала.
6. Формиране на сложно-лихвен фактор. Елементи на лихвата.
7. Финансово планиране. Концепцията за парични потоци. Управление на паричните потоци. Видове парични потоци. Планиране на критична точка.
8. Многовариантност на инвестиционните решения. Методи за оценка на инвестиционни проекти. Нетна настояща стойност. Вътрешна норма на възвръщаемост. Рентабилност. Срок на откупуване.
9. Финансово-счетоводен анализ. Финансови показатели. НСС 13.
10. Капиталова структура. Организационни форми на бизнеса. Финансов ливеридж. Оптимално съотношение между собствен и привлечен капитал.
11. Форми на набиране на капитал – класификация: парични източници и чрез ценни книжа; вътрешни източници и външни източници. Външни: собствени/съсобствени (финансово съдружие, акционерен капитал); привлечени капитали (заеми и облигации).
12. Акции и облигации. Реквизити. Права и задължения. Емитиране на акции и облигации.